

Рецензия

По конкурса за заемане на Академична длъжност
„Доцент” по научна специалност **Генетика (01.06.06.)** в Сектор
„Медицинска генетика“, Катедра „Микробиология, вирусология и
Медицинска генетика” при МУ, гр.Плевен

Кандидат: 1. Д-р Катя Стефанова Ковачева, дм

Рецензент: проф. Д-р Емилия Христова Георгиева, дмн

I. Анализ на кариерния профил

Д-р Катя Стефанова Ковачев е родена на 13.03.1960 г. в гр. Плевен. Завършила е през 1978 г. средно образование във втора гимназия „Ан. Димитрова”, Плевен. През 1984 г. завършва висше образование-медицина във ВМИ, Плевен. Има общ трудов стаж близо 28 г., започнал като цехов лекар – СМК, гр. Плевен /1984-1986/, лекар ординатор – Консултативна поликлиника, ВМИ-Плевен/1986-1989/, лекар ординатор – Медико-Генетичен Консултативен център, ВМИ – Плевен. Академичната и кариера започва през 1995 г. като асистент, старши 1998 г, главен 2000 г.

Д-р Катя Ковачева придобива специалност по Медицинска генетика през 1993 г., защитава дисертационен труд през 2010 г. и придобива научно образователна степен „Доктор” по научна специалност Генетика през 2011 г. Има сертификати за продължителни специализации по проблеми: Медико-генетична консултативна помощ, генетични проблеми в педиатрията, клинична дисморфология, хромозомна диагностика, молекулярно-генетични методи за анализ, дородов биохимичен серумен скрининг. Научни интереси: дисморфология, вродени аномалии, регистрация и генетична консултация на вродени аномалии, пренатална диагностика, генетични причини за инфертилитет, наследствени тромбофилии и репродуктивни неуспехи, молекулярно-биологични аспекти на съдова патология .

Членство в национални научни дружества: Национално дружество по генетика на човека, Българска педиатрична асоциация, Българска асоциация по неонатология, Българско дружество по акушерство и гинекология.

Владее английски и руски език.

Омъжена с две деца .

II. Общо описание на представените материали по конкурса

За участие в конкурса Д-р Ковачева е представила на хартиен и електронен носител отлично и системно подредени всички изискуеми материали: молба, творческа биография, дипломи, удостоверения, справки, списък и копия на научните публикации, списък на научните трудове,

съответстващи по съдържание на реабилитационен труд, списък и копия на други научни трудове, дисертационен труд (автореферат) и рецензираните към него публикации, списъци на монографиите и участие в учебници, списък и резюмета на доклади представени на научни форуми, списък на участие в научни проекти, справки за: приносите, за цитиранията, за IF, за учебната натовареност, за трудов стаж и др.

III. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие

A. Обща характеристика на научната продукция и публикационна дейност

За участие в конкурса Д-р Ковачева е представила общо 132 научни труда: 53 реални публикации, от които 12 в международни списания, 6 учебници и учебни ръководства и 73 доклада, изнесени на научни форуми, от които 21 на международни конгреси и конференции.

Научната дейност включва:

Свързани с дисертационния труд – автореферат на дисертационен труд /1/, 1 публикация в международно списание /2/, 4 реални публикации в български списания /3,4,5,6/, 2 реална публикации в международен сборник на английски език /7,8/, 7 участия в научни форуми (от тях 3 международни).

Несвързани с дисертационния труд – 8 реални публикации в международни списания /16,17,18,19,20,21,22,23/, 36 реални публикации в български реномирани специализирани списания, 6 издадени учебни ръководства, от тях 4 са на английски език.

Основната част от реалните публикации в чужди списания са публикувани в: *Balkan Journal of Medical Genetics*, *European Journal of Pediatric Dermatology*, *Clinical Nutrition*, *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*, *Lung*, *Clinical and Applied Thrombosis/Hemostasis*, *Fertility and Sterility*, *Blood Coagulation & Fibrinolysis*. Общият импакт фактор на тези чужди списания е IF 16,584.

Българските статии са публикувани в сп. "Педиатрия", сп. „Акушерство и гинекология“, Клинична и трансфузионна хематология” „Медицински преглед”, „Дерматология и венерология” и др.

Д-р Ковачева участва в авторски колектив при издаване на 2 български учебни ръководства, 4 учебни ръководства на английски език с висока научна стойност.

Научната активност включва участие в 47 научни прояви в България.

Д-р Ковачева показва огромната научна ангажираност и участие в международни /21/ и национални /52/ изяви с доклади, голяма част отпечатани в сборници или списания.

Д-р Ковачева е самостоятелен и първи автор в 17 (30.4%); II автор в 15 (26.8%); III и повече в останалите. Така, тя е водещ автор в повече от 1/3 от публикациите. Извън темата на дисертационния труд за придобиване на научна и образователна степен „Доктор” има 45 реални публикации и 6 издадени учебни ръководства.

Прави впечатление голямата научна дейност, с чудесно описани и полезни за педиатрите случаи на редки заболявания и синдроми. Високо оценявам задълбоченото клинично мислене и литературна осведоменост не само в научните разработки, но и в описаните от нея генетични синдроми в неонатологията и педиатрията. Разработките дават нови познания, съвременни насоки за съвременна диагноза на редки нозологични категории, казуистични синдроми, което обогатява генетичната и педиатричната литература. Предложените съвременни протоколи на поведение за откриване, регистрация и генетична консултация на вродените аномалии при деца, направиха сериозна ревизия в поведението на неонатолозите и педиатрите.

Тематиката на научните публикации е разнообразна, обхващаща различни проблеми на педиатрията, основно в генетиката, своевременната диагностика на вродените аномалии, пренаталната диагностика с голяма стойност в акушерската и гинекологична практика, детската кардиология, неонатология и детска кардиохирургия.

Приносите от научните трудове са добре дефинирани от кандидата и аз ги приемам.

Оригинални приноси

- 1. Разработен оригинален вариант на цялостен подход по отношение на вродените аномалии (ВА).**
- 2. Внедрен в клиничната практика комплексен клинично-дисморфологичен подход, който подпомага изясняване на генетичната природа и етиология.**
- 3. Внедряване на генетичен фамилен регистър за осигуряване на консултативна подкрепа при семейства с ВА.**
- 4. Детайлно проучване на генетичните дефекти за тромбофилия, значението на носителството им върху асистираната репродукция.**

Приноси с потвърдителен характер, допълващи научното знание и медицинската практика

- 1. Направен епидемиологичен анализ на ВА, събрани чрез мащабно популационно-базирано проучване в Плевенски регион за 19 годишен период.**
- 2. Проучване на ролята на ВА върху неонаталната и перинатална смъртност. Организация на интензивното лечение в детска кардиологична клиника на открити при раждане вродени сърдечни аномалии.**
- 3. Анализ на особеностите в генетичното консултиране и пренаталната диагностика при семейства с ВА, на базата на дългогодишно функциониращ фамилен регистър.**

Приноси с национално значение

1. Цялостен принос в организацията на диагностиката на ВА.
2. Изграждане на система от електронни досиета на семейства с ВА, което е богата възможност за обучение на лекари и студенти.
3. Обучение на неонатолози от цялата страна по проблеми на неонаталния регистър на ВА.

Научно-практични приноси

1. Нова за България диагностична стратегия в неонаталната нозология.
2. Съвременен български алгоритъм при новородени със сърдечни аномалии.
3. Разработена и внедрена в практиката методология за пренатална диагноза и създаване на тясна колаборация с акушеро- гинекологичната общност .
4. Разработена Web - базирана система за обучение през целия живот по проблемите на клиничното хранене.
5. Проучване на участието на хромозомните аномалии в етиологията на женския и мъжкия инфетилитет.
6. Организация на генетичното консултиране като профилактичен подход за вродени и наследствени заболявания .

Б. Научна активност – разпространение и приложение на научно-практическите постижения сред научната общност

Научните си постижения д-р Ковачева е представила пред научната общност на редица авторитетни форуми у нас и в чужбина. В приложеният списък фигурират 73 заглавия на резюмета и доклади, изнесени както следва: на международни научни прояви (световни, европейски, балкански) 21 доклада: на световни – 4; на европейски – 7, на балкански – 10; на национални научни прояви – 52 доклада; на конгреси (вкл. с международно участие) – 11, научни конференции – 27 и на регионални научни прояви – 14. В представените доклади д-р Ковачева е самостоятелен и I автор - в 17 (25.8%), II автор – 18 (27.3%) и III и повече – 31 (46.9%). Приложението на научно-практическите постижения е дадено в раздела за приносите.

В. Участие в изпълнение и ръководство на проекти

Представен е списък от 10 научно-изследователски проекта:

1. Проект №25/2003, проект №9/2004г., проект №9/2005г и проект №11/2005г. са посветени на генетични дефекти във факторите на кръвосъсирването, съчетание на вродени тромбофилии, генетични полиморфизъм и плазмена активност на фактори на кръвосъсирването имащи отношение към репродуктивността на жените.

2. Проект №13 и 23 /2006г., проект № 15/2007г., проект №3 и 13 /2008г., проект №18/2009г. са посветени на генетични тромбофилични дефекти, генетични и имунологични фактори при неуспешна репродукция, вродени и придобити фактори за развитие на белодробен тромбоемболизъм.

Д-р Катя Ковачева участва всяка година като ръководител на научно-изследователски проекти, което за нея е голям бонус. Тя е главен изпълнител при 6 от тези проекти.

Г. Научно-творчески постижения (научен авторитет)

С научно-творческите си постижения д-р Катя Ковачева е известна у нас и чужбина като авторитетен учен. Член е на Националното дружество по генетика на Човека, Българската асоциация по неонатология, педиатрия и акушерство и гинекология. Член е на Европейското дружество по Клинично хранене и Метаболизъм /ESPEN/

IV. Отражение (цитиране) на публикациите на Д-р Ковачева в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж)

Д-р Ковачева има висок публикационен имидж в нашата и чужда литература. Представена е официална справка за 12 цитирания в нашата медицинска литература и 28 в чужди списания (общо на база данни Web of knowledge и Scopus). Публикациите на д-р Ковачева в чужди списания са с общ импакт фактор IF 16,584.

V. Комплексна, качествена оценка на учебно-методическата и преподавателска дейност (вкл. научно ръководство на студенти, докторанти, специализанти)

По този показател Д-р Ковачева показва изключителна активност. Голяма часова натовареност от последните 3 години, съответно: 226 ч., 188ч., 191 ч. обща преподавателска натовареност. Лекционната активност включва лекции със студенти по медицина и за специалисти по здравни грижи. Тя е организатор за обучение на студенти в тематични курсове по генетика и регистрация на ВА. Провежда обучение и в специализирани курсове за следдипломна квалификация по генетика и неонатология.

Научно-преподавателска дейност на Д-р Ковачева се отличава с компетентност и академичност. Тя е достоен последовател на известните преподаватели по генетика и умее да работи в екип от педиатри, неонатолози, акушер-гинеколози и други клинични специалисти.

VI. Критични бележки и препоръки – нямам съществени.

VII. Обща оценка на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели.

На табл. 1 съм представила задължителната съпоставка:

Показател	Задължителни изисквания	В материалите на Д-р Ковачева
Общ брой публикации	25	52
Самостоятелен автор	10	22
В международни списания	3	12
В списания с IF или приравнени	5	8
Положителни цитирания	10	67
Участия в конгреси	15	75
Учебници	2	7

IX. Заключение

Д-р Катя Ковачева е силна кандидатура в конкурса, което прави чест за Медицински университет, Плевен. Тя отговаря и надхвърля задължителните и специфични условия и наукометрични критерии за академичната длъжност „Доцент” по научна специалност Генетика. Д-р Ковачева е авторитетен специалист-клиницист и учен с висок имидж у нас и в чужбина. Енергична, с вкус към новостите, с богат клиничен, преподавателски и организационен опит, който прилага в ръководството на екипите, включени в регистъра за вродени аномалии, както и екипи проучващи проблемите наследствена тромбофилия и репродуктивна патология.

Предлагам на уважаемото ЖУРИ да даде положителен ВОТ за присъждане Академичната длъжност „Доцент” по научна специалност Генетика на Д-р Катя Стефанова Ковачева.

Проф. д-р Емилия Христова, дмн